

Ábrahám élete

Lekció: Lk.17.20-37.
Textus: Gen.19.

1999. ápr. 18
Gazdagrét

Lót és Szodoma

Szodoma és Gomora pusztulásának története sokakra nagy hatással volt. Már a Bibliában találkozunk azzal, hogy a kiemelkedő gonoszsgot Szodoma bűnével illusztrálják. Így utal rá Ézsaiás, Jeremiás, Ezékiel, Ámós próféta, maga Jézus is, valamint Péter és János apostol. De Szodoma neve, mint a bűn és erőszak szimbóluma, a Biblia írásbafoglalásának idején túl is él. Pompei, római városban, amely a Vezúv kitörése következtében pusztult el, a régészek idevágó érdekes felfedezést tettek. Egy falon a következő feliratot tárták fel: Szodoma és Gomora. A bibliai városokhoz hasonlóan elpusztult Pompeiben minden bizonyly egy keresztyén örökítette meg, hogy az eseményeket Isten ítéletének látja.

Korábban említettem, hogy a vízözön története, - amely ugyanennek a bibliai könyvnek a része - feltűnő párhuzamokat mutat Istennek ma olvasott ítéletével. Mindkét történetben általános pusztításról olvasuk, amit az emberi bűn vált ki, mindkét elbeszélés szól arról, hogy egy igaz ember és családja megmenekül, végül pedig mindkét le-rás azzal záródik, hogy a hős részegségben szégyenteli eseményekbe keveredik.

Egy másik párhuzamra is szeretnék rámutatni. Ahogy elmúlt héten elmondtam, a Gen.18-19 egy történet, aminek ma a második felét olvastuk. Érdekes párhuzamokat figyelhetünk meg a történet első és második fele között, Ábrahám és Lót személyében. A szentíró nemcsak Noé mellé állítja Lótot, hanem Ábrahámmal is összehasonlítja. Ebben azonban kiderül, hogy Lót nem igazán sorolható Noé és Ábrahám "társaságába". A mai napon Lót szempontjából vizsgáljuk meg a történetet, és kérjük és várjuk Isten Szentlelkét, hogy ezen keresztül nyissa meg szemünket önmagunkkal kapcsolatban!

I. Milyen ember volt Lót?

1. Igaz ember - de csak viszonylagosan

A szentíró a ma olvasott rész első felében erre a relatív igazságra mutat rá azzal, hogy Lótot párhuzamba állítja Ábrahámmal. Ábrahám délben a sátra előtt hűsöl, amikor megjelenik az Úr és két angyal, akik aznap estére érnek Szodomába, amelynek kapujánál Lót ül. Amint meglátja Ábrahám a jövevényeket, elbük meg, és a földreborul, csakúgy mint Lót. Mindketten, - az akkori kötelező szokások szerint - behívják az ismeretlen látogatókat otthonukba, ahol sietve megvendégelik őket. Mivel este van, Lót szállást is kínál. Azt is érdemes megjegyezni, hogy Szodomában az Úr követői (itt már az Úr maga nincs jelen!) csak Lót erőteljes rábeszélésére fogadják el a meghívást, a szabadban akarták tölteni az éjszakát.

Szodomában, a következő jelenetben, még több kiderül Lótról. A vendéglátás szentségét halálos komolyan veszi. Amikor a város férfiai, "*iffjak és öregek, az egész nép kivétel nélkül*" körülvették a házat, és a két vendéget követelik, Lót nem adja ki őket. Mostmár tudjuk, hogy miért tiltakozott Lót, amikor a követek a szabadban akarták tölteni az éjszakát. Ismerte otthonát, Szodomát. Szodoma lakói csoportos homoszexuális erőszakot készülnek elkövetni a két idegenen. Lót azonban nem adja őket oda, kimegy hozzájuk, és megpróbál lelkükre beszélni. Önmagát veszélyezteti ezzel. Lányait is felajánlja a csöcseléknek. Míg ez utóbbi ötletét joggal tartjuk borzalmasnak és megkérdőjelezhetőnek, mégis Lót minden tette arra mutat, hogy a hajléka oltalmában álló embereket minden módon igyekszik megoltalmazni. Ez Lót igazsága, nem vegyül el Szodoma megromlott lakói között, félelmében nem szolgáltatja ki vendégeit. Miért mondom, hogy ez az igazság mégis csak viszonylagos igazság? Miért nem olyan Lót, mint Ábrahám, vagy Noé?

2. Gyenge ember

A történet további részleteiben más is kiderül Lótról. Miután az angyalok megszabadítják Lót, - és ebből Lót felismeri, hogy kiket vendégtelt meg - bejelentik, hogy elpusztítják a várost, hiszen az Úr ezért küldte őket. Több bizonyíték nem szükséges ahhoz, hogy nyilvánvaló legyen, Szodomában még csak tíz igaz sincs, akikért - Ábrahám közbenjárása nyomán - Isten megkegyelmezne a városnak. Ezután válik láthatóvá számunkra Lót gyengesége, amit így fogalmazhatunk meg: Lót túl sok szállal (főleg anyagi érdekeltségekkel) kötődik Szodomához. Miben jelentkezik ez?

Először Lót a vöit próbálja rábeszélni a menekülésre, de azok tréfának vélik szavait.

Ugyanakkor azonban ő is hezitál: *"És amikor tétovázott megragadták a férfiak a kezét, meg a feleségének és két leányának a kezét, mert az Úr megszánta őt."* Vajon miért tétovázik Lót?

Miért nem indult el azonnal? Mi tartja vissza? Amikor Isten azt mondta Noénak, hogy építsen bárkát, majd amikor azt parancsolta, hogy menjen be, nyomát sem látjuk a tétovázásnak.

Amikor Az Úr megszólítja Ábrahámot, hogy hagyja maga mögött Hárát, Ábrahám azonnal engedelmessé válik. De nem így Lót. Ő kötődik Szodomához, a városhoz, amit gazdagsága miatt maga választott lakhelyül.

Miután az angyal kivezette Lót, azt az utasítást adja neki, hogy meneküljön a hegyre. És Lót ezen a ponton, hasonlóan Ábrahámhoz, könyörögni, imádkozni kezd: *"Ne oda Uram! Ha már kegyelmes voltál a szolgálodhoz, és olyan nagy szeretettel bánsz velem, hogy meg akarod tartani az életemet, akkor ne kelljen a hegyre menekülnöm, mert utolér a veszedelem és meghalok. Itt van a közelben ez a kis város, hadd fussak oda."* Ez az imádság azonban, bár meghallgattatik, egészen más, mint a Szodomáért közbenjáró Ábrahámé. Míg Ábrahámot a szeretet motiválta, Lót saját kényelme, valamint félelme. Nem tud a hegyre menni, mondja, mert ott utoléri a veszedelem. Kiben bízik? Majd alkudozni kezd: az egy kicsi város, hadd menjek oda (mivel kicsi, az Úr igazán magtarthatja, gondolja). Imádsága tehát félelemből fakad, önző és hitetlen.

Mind felesége tette (hátranéz az egyéértelmű parancs ellenére - azaz nem képes elszakadni), mind lányai ötlete (szodomai szokások továbbélése) arra mutatnak, hogy Lót és családja élete igenis összefonódott a bűnös Szodomával. Ezért kell azt mondanunk, amit a szentíró a párhuzamokon keresztül láttatni akar velünk: Lót igazsága igencsak viszonylagos igazság.

3. *Kudarcot vallott ember*

A teljes képhez nemcsak a ma olvasott történet tartozik. Lót Ábrahámval jött ki Háránból, és Ábrahám családjában lévén részese volt Ábrahám áldásának. nagybátyja oldalán gazdagodott meg. talán még emlékszünk arra, amikor Lót Szodomát választotta, mert látta a város és környéke mesés gazdagságát. Ez ugyanakkor az Ábrahámval való elszakadással járt. Közben Lót egyre jobban kötődött Szodomához. Először *"egészen Szodomáig sátorozott"* (ideiglenes lakóhely, nomád életforma - 13.12), majd Szodomában lakott (14.12), végül ott nevelte fel gyerekeit, és teljesen beépült a város lakói közé (19.1 - a kapu, ahol a város tekintélyes emberei gyűltek össze). Ugyanakkor a történet végén azt látjuk, hogy elvesztette otthonát, vagyonát (barlangban lakik), feleségét, és szégyenteljes módon cselekednek vele lányai.

II. *Miért menekült meg Lót?*

1. Ha mindaz igaz, amit Lótról elmondtunk, akkor fel kell tennünk a kérdést: miért szabadította meg őt Isten Szodomából? Az ítélet leírása után találunk egy mondatot, ami jelentéktelen megjegyzésnek tűnik, de a történet megértésének kulcsa: *"De amikor Isten elpusztította annak a környéknek a városait, megemlékezett (eredeti szöveg) Isten Ábrahámról, és kivezette Lót a pusztulásból..."* A történetnek ez a fordulópontja, ahogyan a vízözön történetben egy hasonló mondat vezet be az áradás visszafordulását (8.1: Isten azonban megemlékezett Noéról...) Lót életét Ábrahám igazságának köszönheti. Isten megemlékezik arról az Ábrahámról, aki könyörgött hozzá Szodomáért. A viszonylagosan igaz Lót ezért menekül meg, Isten ezért fogja meg a tétovázó kezét, ezért hallgatja meg könyörgését.

2. Ki ne fedezné fel itt Jézus Krisztus evangéliumát: *"Mármost, ahogyan egynek a vétke lett minden ember számára kárhozattá, úgy lett egynek az igazsága minden ember számára az élet meigazulásává. Mert ahogyan az egy ember engedetlensége által sokan lettek bűnösökké, úgy az egynek engedelmissége által is sokan lettek igazakká."* (Róm.5.18-19)? Ez a mi evangéliumi hitünk alapja. Ábrahám mint Jézus Krisztus előképe áll előttünk. Isten őrá tekint, az ő igazságát látja - és Lót megmenti. Így van a megfeszített és feltámadott Krisztus az Atya előtt érdekünkben: általa van szabadulásunk attól a jogos ítélettől, amit bűneink váltanak ki az igazságos Istenből.
3. Ezen a ponton azonban ne álljunk meg. Úgy látom beszélgetésekből újra és újra, hogy bár többen megértik, hogy ez az evangélium, szíven is üti őket Isten szava újra és újra, valahogy mégis úgy maradnak, mint Lót. Nem döbbennek rá, hogy elvesznek. Nem látják, hogy valójában hol van a szívük. Nem veszik észre, hogy merre tart az életük. És ezért nem ragadják meg Jézus Krisztust, mint a szabadítót, azaz nem kiáltanak: Uram, bocsáss meg nekem, számítsd be nekem is megváltó halálod, jöjj, uralkodj rajtam, különben elvesztem!
- a) *Szodoma és a mi társadalmunk.* Bár sokszor csak azt gondoljuk, hogy Szodoma bűne a homoszexualitás volt, másban is találhatók közös vonások a mi társadalmunkkal. A *szexuális bűnökre* (mint normális dolgokra) nézve elég ha egy hirdetési újság partnerkereső rovatát megnézzük. Ugyanakkor ne felejtsük meg Szodoma és a környező városok gazdagságáról. Nyilvánvaló, hogy egy olyan társadalommal állunk szemben, amelyben a gazdagság okozta unalom is fokozza a perverzítást. A jólétben már nem tudják, mit találjanak ki. Ugyanakkor a Biblia más utalásai alapján elmondhatjuk, hogy Szodoma lakói másban is erőszakosak (özvegyek, árvák - Ézs.1.17), büszkék, felfuvalkodottak, könyörtelenek a rászorulókat iránt (Ez. 16.49). Öntörvényűek, akik Lótnak azt mondják: *"Ő az egyetlen jövevény köztünk és ő akar törvényt szabni?"* Nincs erkölcs, nincs törvény, csak az, amit ők jónak tartanak. Nincs örök rend, csak amit ők kialakítottak. Akárcsak a mai világban...
- b) *A környezet ránk is hatással van.* Minket is formál, ahogyan Lótot, és egész családját. Ne engedjük magunkat becsapni a viszonylagos igazságunkkal, nem tart meg! Láttuk, hogy Lót milyen odaadással fogadja házába, majd szolgálja ki vendégeit, de szíve mégis Szodomához köti. A családja még romlottabb. Nem tudom, miben találsz meg magad számára a viszonylagos igazságot, de jobb, ha most félreteszed és nem védekezel vele. Inkább azt kérdezd meg Istentől: Uram, miben foglalta el Szodoma (a világ) az én szívemet? Parázna lelkiület? Az anyagi javak szerete? A város lakói, a szomszédok, a barátok? Mi az, amit semmiképpen nem lennél képes magad mögött hagyni? Mi az, ami miatt nem követed Jézust, hanem hátranézel? Mi az, ami köt oda, amiről tudod, ítélet alatt van? Mi az, ami miatt tétovázol? A kérdés, hogy a szívedben hova tartozol, és nem az, hogy kifelé mit mutatsz.
- c) *Az Emberfia napja.* Jézus Krisztus beszél az ő eljövetele napjáról, amely az ítélet napja lesz. Úgy lesz, amint Noé idejében, és úgy lesz, amint Lót idejében. Az emberek élnek az életüket, és nem várnak semmi különöset. *"Aki azon a napon a háztetőn lesz, a holmija pedig a házban, ne jöjjön le, hogy elvigye, és aki a mezőn lesz, az se forduljon vissza. Emlékezzetek Lót feleségére!"* (Lk.17.32) Mit mond ezzel Jézus? Ne kötődj semmihez se jobban, mint öhozzá. Ezért folytatja így: *"Aki meg akarja tartani az életét, elveszti, aki pedig elveszti, megtartja azt."* (v.33) És ha valaki most arra gondol, hogy még messze az Emberfia eljövetele, idézze maga elé Lót életének végét. Aki mindent meg akart szerezni, és ezért eltávolodott az áldástól, mindent elvesztett. Ábrahám azonban, aki kész volt mindent odaadni, végül megnyerte az életet.

A mai napon ne elégedj meg azzal, hogy Jézus Krisztusért Isten megmenekít. Azért ne, mert ez csak a dolog egyik oldala. Az ő igazsága akkor lesz a tiéd, akkor lesz számodra hathatós, ha kész vagy elfordulni és elszakadni attól, ami Szodoma a te életedben. Ha minden viszonylagos igazságod elengeded, és nem próbálsz mögéje bújva Szodomához továbbra is kötődni. Ha pedig most szabad vagy Szodoma bűneitől, akkor azon a napon szabad leszel Szodoma ítéletétől is. ÁMEN!